

KMETIJSKI LIST

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.

Naročnina:

celoletno K 12.—

polletno » 6.—

Posamezna številka 80 v

Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane na:

male oglase K —40

uradne razglase » —80

reklame » 1.—

Uredništvo in upravljanje lista je v Ljubljani v bivši Mahrovi trgovski šoli pred „Mestnim domom“.

Kmetijska strokovna izobrazba.

Pri vsakem podjetju je potrebno za uspešno delovanje in obratovanje korenitega znanja in temeljite strokovne izobrazbe. Kmetija, gospodarstvo sta tudi podjetji. A kaj vidimo: naše kmetijstvo ne dela in ne pridelava, kar bi moralo! Glavni vzrok tiči v tem, da se kmetijski poklic ne izvršuje racionalno vsled pomanjkanja strokovnega znanja. Razumljivo je, da ne moremo od nobenega zahtevati dela, ki ga ne razume. Tudi pri posestniku, kateremu manjkajo temeljni pojmi, ni pričakovati, da gospodarsko in v duhu časa kmetuje, da pridelava na svojem zemljišču toliko, kolikor bi na isti zemlji strokovno izobražen kmet pridelal. Strokovno nezadostno izobražen posestnik je pa v resnici le kmetijski delavec, ne pa poljedelec, gospodar. Pravi gospodar postane le, kdor si je pridobil dovolj strokovnega znanja, kateremu so znani temeljni pojmi kmetijstva in je dovolj spreten, da jih dejansko pravilno uporablja.

Kmetijska veda se naslanja na naravoslovje in narodno gospodarstvo. Le-te vedi sta zelo obsežni in vsestranski, tako da ni pričakovati, da si jih kmetovalec sam od sebe prisvoji. Tudi ni sam v stanu, to narediti, če tudi ima na razpolago dobre knjige in strokovne liste. S slednjimi zamore svoje znanje le izpopolniti. Treba je kmetu podati kmetijsko vedo v zaokroženi obliki, celoti. To podlago mu daje edino kmetijski strokovni poduk.

Potrebo strokovnega poduka so že zdavnaj spoznali. Ustanovile so se raznovrstne kmetijske šole. Bolj ko je narod izobražen, tem večje število strokovnih šol ima. Pri nas je pa stvar bolj žalostna. Naši stari gospodarji so vedno več ali manj šolanje nasprotovali v svojo lastno škodo. Le s težavo so se poprijeli ene ali druge prepotrebne novotarije, ker si niso znali njene vrednosti razložiti. Kmetijsko šolstvo pa pri nas tudi ni imelo vedno tistega uspeha, kakor bi bilo želeli, ker se je mnogokrat poslalo na kmetijsko šolo manj brihtnega sina, ali pa niti to ne, a nardarjenega je gospodar poslal študirat za gospoda. Nadaljnji vzrok neuspehov je pa ta, da mladi kmečki sinovi niso smeli svojih na šoli pridobljenih izkušenj na domačem posestvu vsled nazadnjaškega mišljenja očetov poskusiti. Starokopitno in negospodarsko kmetovanje jim je potem vzelo veselje do kmetijskega poklica in marsikateri mladenič, ki bi bil postal izvrsten gospodar je zapustil svojo domačijo. Upajmo, da je vojna vse izmodrila in da se bo pri nas začel boljši čas v tem oziru. Stroški šolanja so na kmetijskih šolah v primeri s stroški na drugih zavodih malenkostni in se stotero vračajo. Na mnogoštevilnih shodih v minulem času je naš slovenski kmet zahteval mnogo kmetijskih strokovnih šol. Slovenci imamo dosedaj štiri: na Grmu pri Novem mestu, v St. Jurju na Štajerskem, v Mariboru in v Velikovcu na Koroškem. Letos se povsod začne z rednim poukom v jeseni. Sedaj pa naj pokažejo gospodarji pravo razumevanje za strokovni napredek, pokažejo naj, da so prišli do spoznanja, da leži v strokovni izobrazbi moč in bodočnost našega kmetijstva. Letos se bo videlo, če je res potreba novih šol, če je naš posestnik spoznal potrebo poduka, če je naš kmet napredoval ali zaostal.

Zakaj imajo drugi stanovi tako moč in oblast nad kmeti? Zato, ker imajo večjo duševno in

strokovno izobrazbo! Obrtniki imajo svoje meščanske in obrtne šole, istotako trgovci; uradniki se mučijo in učijo včasih tudi 20 let, a naš kmet še ljudske šole vedno ne vpoštevava. Potem se pa čudi in toži, da nima svojih zastopnikov, da ga vodijo in izkoriščajo trgovci, obrtniki, advokati in drugi stanovi. Telesna moč sama ne zadostuje, treba je duševne omike in strokovne izobrazbe, da si gospodarji priborimo v državi ono mesto, katero nam gre. Kar še sami nimamo, privoščimo svojim sinovom! Dokler ne bomo vpoštevavali kmetijske strokovne izobrazbe, tako dolgo ni misliti na uspešno povzdigo našega kmetijstva, tako dolgo ni upati na uspešno kmetijsko strokovno organizacijo.

Inž. Vedernjak.

Zdaj smo pa res liberaloi!

V „Slovenskem Narodu“ zabavlja nek gospod na vse strani, nič mu ni prav, kar njegova stranka počenja. Pravi, da sili vedno globlje v anarhijo. Med drugim tudi omenja, da si je liberalna stranka hotela pridobiti pristašev med kmeti, kar je ustvarilo odpor od strani kmeta, kajti kmet se ni dal ujeti, odprle so se mu oči in ustanovil si je „Samostojno kmetijsko stranko“ kot svojo lastno stanovsko-politično, kot samoobrambno organizacijo, v kateri se naj združijo vsi kmetje. Ta organizacija ima delovati na to, da liberalna stranka ne bo lovila kmetov na svoje limanice pod imenom „Kmečki svet“, kakor jih lovi klerikalna stranka s svojim priveškom, imenovanim „Kmečka zveza“.

„Samostojno kmetijsko stranko“ smo si ustanovili kmetje ne glede na liberalce ali klerikalce sami iz lastnega nagiba in z lastno močjo.

„Slovencu“ se pa zdihovanje liberalnega dopisnika v „Slovenskem Narodu“ tako dopade, da pripominja: „Saj smo tudi mi vedno trdili, da je ‚Samostojna kmetijska stranka‘ le nekak odtенок (?) ‚Slovenske napredne stranke‘ zato nas veseli, da se v tem vprašanju vendar enkrat strinjamo s ‚Slovenskim Narodom‘. — Ali je pisec v „Slovenskem Narodu“ namenoma zavijal, ali je tako neroden, da ne zna pisati — ne vemo. Vemo pa to, da z liberalno stranko nikdar nismo ničesar skupnega imeli. Naša stranka tudi ni ustanovljena od odpadlih liberalcev, nego od takih kmetov, ki so poprej pač morali pripadati eni ali drugi obstoječih političnih strank in so se sedaj toliko izmodrili, da so izprevideli ter se uverili, da kmet ne sme zaupati zastopstva svojih koristi niti liberalni niti klerikalni stranki, ampak da se mora za svoje koristi že sam pobrigati, združen v lastni kmečki stranki, v kateri gospoda nima ničesar govoriti. — Zabitemu otroku iz „Slovenčevega“ uredništva bo menda to dovolj. „Slovenčevemu“ uredništvu pa svetujemo, da v bodoče podobnih zavijanaj nezrelih tepcev — ne priobčuje. Ali ne bi dotični „modrijan“ storil boljše, ko bi se potrudil dokazati, da so imeli liberalci pri ustanovitvi naše stranke res kaj opraviti? Zaslužil bi 10.000 kron, ki smo jih za take dokaze obljubili takoj izplačati. Za svojo opombo v „Slovencu“ je zaslužil 36 vinarjev. Ali ne bi bilo pametneje, da pozikusi zaslužiti kar 10.000 kron, ali 1.000.000 (en milijon) vinarjev? Fant, pomisli! Kakšen denar!

Spominjajte se našega tiskovnega sklada!

Naša pot.

Značilna poteza našega kmeta je nezaupanje do parlamenta in do političnih strank, iz katerih parlament obstoji. Ali je čuda, da nima kmet za upanja do parlamenta? Kake dobrote pa je prejel kmečki stan od parlamenta tekoma zadnjih trideset let? Ali je bilo mogoče v parlamentu spraviti skozi eno samo več ali manj dalekosežno reformo v prid kmečkega stanu? Kmet, ki je pazno motril delo v državni zbornici, je moral dobiti utis, da tista vprašanja, ki se tičejo njega, le redko pridejo v razgovor, ter da niti takrat, kađar je stvar na dnevnem redu, navadno ne uspe. Saj ni čuda. Za kmetovim govornikom se oglasi nasprotnik iz drugega stanu, potem drugi, tretji in nazadnje pride do besede minister, ki z lepimi besedami najboljši načrt spravi nazaj v miznico, odkoder je prišel, da se tako nobeni stranki ne zameri. Ker joj, če bi se kateri zameril! Saj ve, da je minister samo od danes do jutri in odvisen od glasov slučajne večine, ki je od danes do jutri.

Tako vidimo, da zadene v parlamentu vsaka velikopotezna reforma na toliko odpora, da se po dolgih debatah sem in tja navadno nič ne doseže. Parlament ne edini državljanov, ampak seje razdor med nje in dela združbo med stanovi in strankami. Načelnitva strank se pulijo za svoje osebne koristi, ker jim je često na tem več ležeče, ali bo ta ali tóni človek minister, kot pa blagor države. Odtod večne krize. Redkokatero ministertvo se ne drži več kot pol leta. Vse to velja tudi o našem jugoslovanskem parlamentu ali kakor se imenuje o Narodnem predstavništvu. Ali berete očitke, ki si jih mečeta v obraz „Slovenec“ in „Slovenski Narod“ o priliki sestave nove vlade? Vse skoro same osebnosti! Med tem pa naše Narodno predstavništvo nobene stvari ne spravi naprej. Najvažnejša vprašanja ostanejo nerešena. Gazimo v blatu, da nas udje bole. Ali vodilni politiki v našem Narodnem predstavništvu imajo čas, da povzročajo krize in se pulijo za to, kdo bo minister tega ali onega resorta. Ni dosti bolje kakor v stari Avstriji, ki jo je pokopala bolj neumnost njenih „državnikov“ kot pa orožje entente.

„Samostojna kmetijska stranka“ gleda to komedijo, ki je vsaj za eno reč dobra; namreč tudi slepec mora izpregledati, da od parlamenta samega ne more priti rešitev kmečkega stanu. Treba je vzbuditi v državi druge sile in druge organe, kjer bodo osebne ambicije meščanskih politikov izločene in bodo odločevali samo stvarni interesi našega kmeta. Tega danes ni, a to mora priti. Samo kmetijska stranka bo pripravljala pot, da ta misel prodre v zadnje kmečko kočo.

Matija Gubec.

Zakaj se začne vedno pri višjih?

Fran Zihlerl.

Takoj po razsulu stare Avstrije je začela vlada s povišanji že itak prav dobro preskrbljenih uradnikov v svetnike, nadsvetnike itd. Kakor gobe po dežju so rastle številni povišanci; vsak dan si čital in še čitaš po časopisih imena visokih uradnikov in častnikov, ki so pomaknjeni za en ali celo dva činovna razreda naprej. Zdi se mi, da se namerava tudi v našo mlado in lepo „Jugoslavijo“ vpeljati avstrijski

Kamor kmet zahaja in kjer daje zaslužka, mora biti naročen „Kmetijski List“.

režim ter razdeliti državljane v dve vrste ljudi, ali pa boljše rečeno, v ljudi in neljudi, ker drugače si trezen človek ne more misliti, ako vsa stvar zasleduje. — Če je bila res sila in potreba, da se gotovim slojem njih stanje izboljša, potem naj bi se bilo začelo pri najnižjih stanovih, ki še danes na izboljšanje čakajo in stradajo, ne pa pri najvišjih, ki ponujajo v časopisih po 1000, 1200 in 1500 kron nagrade onemu, ki jim preskrbi moderno urejeno stanovanje s 5, 6 ali 7 sobami. Vedno se poi časopisih in na shodih poudarja, da mora biti naša država demokratična ter da se mora demokratično, ne pa trinško, enostransko in pristransko vladati. Zakaj zastopniki pri vladi in v narodnem predstavništvu večinoma le za velikaše in bogataše skrbijo? Zato, ker „gliha skup štrih!“ Koliko milijonov kronc davkov in drugih dajatev smo odšteli naši državi in kaj imamo od tega? Z mirnim srcem lahko rečem, da kmetje in kmečki delavci prav nič, drugi nižji sloji prav malo — velikaši in bogataši pa skoro vse! Zakaj pa se gotovi ljudje tako trudijo, da bi kmeta in druge nižje stanove nase navezali in jih še vnaprej slepili? Zato, da bodo mogli še nadalje skoro brez dela pri težko obloženih mizah sedeti, se zabavati in se pajdašiti z njih vrednimi ljudmi! Zakaj ne gre takim in enakim ljudem v glavo, da bi kmet volil kmeta, delavec pa delavca — in ne gospodo? Kdaj je gospoda kmeta ali delavca volila? Zakaj nas hočete vedno na vrvi imeti? Ali mislite, da smo tako neumni in zabiti? Zares smo, kar se tiče vsestranske izobrazbe, zaostali, pa to ni naša, ampak vaša krivda, ker ste nas vedoma in namenoma neizobražene hoteli imeti; imamo pa vendar zdrav razum ter veselje do dela in pravičnosti. Le pustite kmetu in delavcu pravico, ki jima gre po božjih in drugih postavah, da si sama izbereta zastopnike iz svoje srede, in videli boste, da sta kmet in delavec dovolj sposobna razločevati, kdo je bolj potreben in bolj vreden izboljška in komu naj se najprej pomaga.

Pismo uradnika.

Na novo izišli list „Naš Glas“, ki zastopa interese javnih uslužbencev, je v svoji prvi številki napadel „Kmetijski List“ zaradi pisave, da gre kmetu pravica, gospodovati nad drugimi stanovi, ker so v ogromni večini in reditelji drugih, ne pa nasprotno. „Naš Glas“ pa prav gotovo ni pisal tistih vrstic v imenu javnih uslužbencev, kajti večina le-teh se nepobitno popolnoma strinja z izvajanjem „Kmetijskega Lista“. So to javni uslužbenci nižjih kategorij, kateri niso prav nič manj izrabljani in izsesavani od gospode kakor kmetje. Ničesar bi tedaj ti uslužbenci z večjim veseljem ne pozdravili, kakor da zagospodari na svetu kmet, kajti trdno so prepričani, da bo kmet vsem stanovom nasproti enako pravično postopal in ne le nasproti nekaterim, druge pa tlačil, kot se je to dosedaj vedno godilo od strani posvetnih in duhovskih gospodov. Vzemimo za primer postopanje teh gospodov, ki gospodarijo v ministrstvih in v parlamentu, napram državnim uslužbencem in upokojencem. Med tem ko so v nekaj letih cene vsem potrebščinam poskočile za okroglo tisoč odstotkov, se je državnim uslužbencem in upokojencem zvišala plača samo neznatno. Vprašanje, kako se bodo ti ljudje, osobito oni, ki imajo itak majhne plače, preživeli, ne dela tem gospodom prav nikakih skrbi, da še več, v svoji brezvestnosti in krutosti so šli zadnji čas poleg vsega še tako daleč, da so zboljšane draginjske doklade priznali le aktivnim uslužbencem, med tem ko so upokojenci kot nagrado za to, da so žrtvovali javni službi svoje moči in zdravje, dobili od njih brce. V razpadli Avstriji smo dobili upokojenci poleg draginjskih doklad tudi še nekaj nabavnih prispevkov, da se je za silo izhajalo, sedaj pa nam preti v demokratični, bogati Jugoslaviji pogin za lakoto, kajti za obloženo mizo so se usedli zopet gospodje, kot je bilo to prej v navadi. Ogromna večina nas upokojencev dobiva komaj sto kron „pokojnine“ na mesec in bili bi seveda že zdavno lakote poginili, ko bi nas ravno zlato srce kmetov ne otelo pogina. Akoravno kmetje sami danes ne živijo v preobilici, vendar nam dajejo radevolje košček kruha, ako potrkamo na njih vrata in jim pojasnimo naš težki položaj. In, ali niso kmetje tisti, ki so med vojno milijonom

in zavedni Jugoslovani. Kot taki bi potem vplivali na Hrvate, da bi tudi oni izprevideli, da vera ne sme ločiti jugoslovanskih plemen ter razdirati narodne države Jugoslavije.

vsled izstradanja oslabelem rešili na enak način življenje? Tu se vidi: gospod morilec, kmet rešitelj!

Pridite, kmetje, pridite in napravite red na svetu, tako vam kličemo in vas rotimo mi uslužbenci, ki smo enako izkoriščani kakor vi, mi vam hočemo stati v boju za nadvlado in pravico ob strani. V vaših rokah je prihodnost, Le združite vse svoje sile!

Kolo časa.

Ako je kdo dobro ogledoval mestne prodajniške izložbe med vojno, je videl v njih slike nemškega cesarja s pikelhavbo. Na špici pikelhavbe pa je bil nataknen Srb, ki je z vsemi štirimi brcal. Kaj pa danes? Kolo časa se je obrnilo: tisti, ki so bili prej na vrhu, so zdaj spodaj, in tisti, ki so bili prej spodaj, so zdaj na vrhu. Ravno tako je s kmečkim gibanjem. Si je li kdo pred vojno mislil, da bodo kmetje po sestankih in shodih okrog govorili, se za lastno organizacijo navduševali in pripovedovali, kako so kmeta trdno v pesteh držali vse do danes razni odvetniki, profesorji in duhovniki? Časi se izpreminjajo. Kmetje smo se v dolgotrajni svetovni vojni marsikaj naučili, česar si pred vojno niti predstavljali nismo. Vojna je bila za kmeta krvava, toda dobra šola. Mnogo zla in grenkobe se je preneslo ali nekaj koristnega nas je vojska pa le naučila. Koliko jih je bilo ne le po mestih, temveč tudi po deželi, ki so kmeta samo po strani gledali in jim je bil vedno „kmetavzar“ na jeziku! Zdaj pa vidijo, da ima tudi kmet razum, in ne samo za poljedelstvo, ampak tudi za politiko. Ne potrebujemo več vodnikov, ki bi nas vodili po stranskih potih v korist svojih žepov, temveč hočemo takih, ki znajo po cesti korajžno korakati naprej, naravnost k cilju, in ta cilj je — kmečka korist! Pisalo se je v raznih časopisih, da kmet še ni zrel, da bi se sam vodil, ravno tako, da nima denarja. To so kmetu trobili tisti, ki so se bali, da se kmet res ne bi prebudil. Ako se bomo zavedno združili v svoji „Samostojni kmetijski stranki“, bomo mogli kmalu pokazati, kdo smo in kaj smo. Gospoda bo drugače gledala na nas kot doslej, ko ji nismo bili nič drugega kakor volilni — backi.

Jakob Kušar, Notranje gorice.

Primorol in naseljeniško vprašanje.

(Za begunce in državljane SHS.)

Piše Ivan Mermolja.

Za ureditev begunskega vprašanja v Jugoslaviji se naše vlade vse premalo brigajo, čeravno stane vzdrževanje beguncev dnevno nad en milijon in pol kron. Okoli 4000 beguncev je samo v begunskem taborišču „Strnišću“ pri Ptujju, ostali so raztreseni po Kranjskem in Štajerskem.

Ker begunstvo ne more vedno trajati, treba bo vzeti to vprašanje vendar resneje v pretres. Vlada namerava tiste, ki nimajo namena se vrniti na svoja prejšnja bivališča, naseljevati v Banatu ali dalje doli na Balkanu. Najprej bi prišli v poštev zelenjadni vrtnarji. Kot zastopnika teh sva bila pozvana vrtnar Mervic iz St. Petra in jaz dne 17. junija v Beograd, da sva prisostvovala enketi za agrarno reformo. Potem sva potovala v Bačko, da sva si ogledala več veleposestev, na katerih naj bi se naseljevali naši zelenjadarji. Pregledovala sva tudi beograjsko okolico, ki je danes pusta in brez vseh vrtov. Ta okolščina je nanesla, da se je spomnila vlada goriških beguncev kot zelenjadnih vrtnarjev. Pa tudi za naseljevanje v Bački in v okolici Novega sada govore okolščine. Tam je prebivalstvo mešano, večino tvorijo vendar Srbi. Poleg potrebe pridelovanja zelenjave je še drug razlog. Prebivalci so razen Srbov tudi Hrvati, Mažari in Nemci. Narodi se tam ločijo in si nasprotujejo v verskem oziru. Hrvati in Mažari kot katoliki drže skupaj, Nemci so luterani, Srbi pa pravoslavni. Hrvati so nasprotni Srbom kot pravoslavnim, hrvaških duhovnov pa ni. So le Mažari, ki hrvaško ne razumejo. Tako se vrši vsa božja služba in se opravljajo molitve le v mažarskem jeziku. Hrvati, vzgojeni v sovraštvu do pravoslavnih Srbov, ne morejo razumeti, da bi mogli ostati katoličani in biti obenem dobri Jugoslovani. Srbi, ki primorske Slovence poznajo, vedo, da smo sami dobri katoličani, vendar pa obenem dobri

in zavedni Jugoslovani. Kot taki bi potem vplivali na Hrvate, da bi tudi oni izprevideli, da vera ne sme ločiti jugoslovanskih plemen ter razdirati narodne države Jugoslavije.

Ta razlog govori mnogo za ugodnost naseljevanja v okolici Novega sada. Mesto Novi sad je razkošno in bogato. Vsak dan je splošni trg vseh kmečkih pridelkov: žita, sena, mesa, sočivja in zelenjadi, kakor tudi vseh kmečkih potrebščin. Zelenjadno vrtnarstvo je že sedaj jako razvito. Srbi imajo celo svojo vrtnarsko in sadjarsko zadrugo, imenovano „Povrtačka i ovočarska zadruga — Novi sad“. Že sedaj izvažajo Novi sad do 1500 vagonov zelenjave na leto. Tega pa se ni ustrašiti, ker je to razen Macedonije edini kraj v Jugoslaviji, ki pride v poštev kot izvozni kraj na vzhod in na sever.

Podnebje je tako kakor pri Gorici, zemlja pa mnogo boljše in neizčrpana, črna, brez kamenja — naplavina reke Donave.

Krompir, grah in čebula so bili že dne 20. junija popolnoma zreli za izvoz. Cene so to leto nizke, ker ni izvoza tudi v druge države. Vlada je sicer dovolila izvoz, vendar bi morali nevarnost na železnicah vrtnarji sami nositi, poleg tega pa biti tudi odgovorni za to, da se prazni vagoni vrnejo.

Mestna občina ima sama 10.000 njiv zemlje poleg mesta. Taj zemlja bo razdeljena. Vendar se na to razdelitev ni veliko zanašati, ker pridejo pri njej najprej domačini v poštev. Bolje bo, če bo naselbina ločena od domačinov.

V svojem poročilu sva vladi nasvetovala, naj se ustanovi prva naselbina 7 km južno od mesta, na posestvu grofa Choteka, sorodnika soproge pokojnega Frana Ferdinanda habsburškega.

Posestvo je na ravni med eno slovaško in eno mažarsko naselbino. Naselbine so lepo urejene. Po sredi se vije 24 metrov široka cesta. Ob obeh straneh ceste so hiše, za njimi pa skupna posestva. Te naselbine se pečajo s poljedelstvom, pridelovanjem žita in svinjerejo, imajo tudi trtne nasade in sadno drevje, povečini črešnje. Drevesa in trte bujno rasto, kar vidimo pri nas samo v kakšnem vrtu, kjer so jih zasadili na zelo gnojno zemljo.

Videla sva osemletne črešnjeve nasade, v katerih so bila popolna drevesa kakor pri nas v 15 letih. Listje drevja je tako veliko in črno, da se skoraj ne pozna, kakšne vrste je drevo. Ob posestvih se vije reka Donava. Na jugu zapira ravan Fruška gora, kakor naš Kras goriško ravnino. Razlikuje se Fruška gora od Krasa samo v tem, da je vsa zaraščena z vinogradi in s sadnim drevjem. Posebno slovijo marelice. Fruška gora povzroča v tem kraju zaradi tega naglo zoritev, ker zapira ravan, se solnce vanjo upira ter odbija toploto v podnožno ravnino. Tako sodijo tamkajšnji srbski strokovnjaki.

Hiše dosedanjih naselbin so izdelane večinoma iz blata, s slamo mešanega, ali iz sirove opeke, drugače pa so lične ter zunaj in znotraj barvane. Sobe v njih so bogato opremljene. V splošnem vlada med kmeti blagostanje in zadovoljnost. Na teh naselbinah se ne pečajo z vrtnarstvom. Prej opisano vrtnarstvo goje le kmetje predmestij Novega sada. O vrtnarstvu Srbov se je treba pohvalno izreči, vendar se bo dalo še dosti povzdigniti. Blagostanje naših ljudi, ki bi se tam naselili, je zasigurano. Seveda bo treba pridnosti in znajdljivosti za vedni napredek, kar pa je našemu ljudstvu že prirojeno. Pri Srbih se je opazilo posebno slabo spravljanje hlevskega gnoja; ravno tako se jim izgublja vsa gnojnica. Amonijak pa, ki se pretvarja v dušik, je za zelenjadarja to, kar je ribi voda. Res, da je tam zemlja rodovitna, ali za zelenjavo ni nikoli preveč gnojena.

Kaj je s podporami dijakom srednjih in višjih kmetijskih šol?

V zadnjem času se je bralo v vseh časopisih, da dobe slušatelji gozdarskih višjih šol od ministrstva za šume in rudarstvo visoke letne študijske podpore. Kaj pa je s slušatelji srednjih in višjih poljedelskih šol. Vsakdo ve, da nam primanjkuje kmetijskih strokovnjakov in strokovnih učiteljev, kar je tudi vzrok, da uprava pri našem kmetijskem oddelku še sploh ni urejena in da še ni misliti na ustanovitev novih strokovnih šol za kmetijstvo. Zakaj se za to stroko ne razpisuje štipendij in podpor? Pa se menda hoče zopet

delovati v Lampe-Šustersiščevem duhu: „Kaj nam treba strokovnjakov! Ljudi Bartolovega tipa se bo nastavljal! Vzgajali jih pa bomo na takozvani kmetijski šoli v zatiškem samostanu, kjer dosedaj še nobenega kvalificiranega strokovnjaka nimajo za poduk“. Zanimivo je pri vsej stvari to, da se hoče zatiški samostan izogniti morebitnemu razlaščenju svojega veleposestva s tem, da ustanavlja neko kmetijsko šolo brez pravih strokovnjakov. Druga korist bi jim pa bila, da dobijo zadostno število kmetijskih delavcev, za poduk jim pa ni mnogo mar! Vlada (oddelek za kmetijstvo), oziroma ljudje iz Šustersiščeve dobe, jim grede menda na roko! Dobro bi bilo stvar javno pojasniti. Ne gre, da Šustersiščevi privrženci in petolizci še vedno, oziroma že zopet začenjajo svoje pogubonosno delovanje v škodo kmetijskemu stanu.

Strankine vesti.

Naši shodi in sestanki: dne 14. septembra na Grosupljem ob desetih na sejmišču, v Št. Juriju ob treh popoldne pri Goršiču, v Lukovici ob treh popoldne pri Slaparju in v Prekopi pri Vranskem ob treh popoldne na Turnškovem vrtu.

Ni samo beseda,

ampak prav resno te vprašam, ali si že storil svojo dolžnost, namreč, ali si ustanovil v občini krajevni odbor naše stranke in ali si v vseh okoliških občinah pridobil svoje prijatelje, ki bi storili isto! Si li pisal že vsem svojim prijateljem, znancem in sorodnikom, da se mora kmet postaviti na svoje noge, si jim li naročil, da delujejo vselej in povsod za kmečko osamosvojitve in za ustanavljanje krajevnih odborov v vsaki občini? Kar si zamudil, hitro popravi! Čas je dragocen! Od vseh strani pritiskajo sovražniki kmeta, zato pomagaj, da bo čimprej organizirana naša kmečka armada, ki pojde v boj za STARO PRAVDO!

Dopisi.

(Mavčiče.) Dne 17. avgusta nam je oznanil naš novi župnik Marčič, da bo ob enajstih v stari šoli shod in da pride obiskat Mavčičane naš —? poslanec Brodar. Zbralo se nas je nekaj radovednežev, da bi ga bili čuli. Nekoliko se je zakešnil Brodar, da ni pravočasno prišel, se zato opravičil in hajdi na delo. Razložil nam je pomen svojega obiska, ter pojasnil gospodarski in politični položaj in delovanje v Belgradu. Omenil je tudi, da poslanci niso bili kompetentni kaj ukreniti v Belgradu. Vprašan je bil od nas Brodar, kako je to, da se je napravila carina na tekstilno blago in železo, namreč na dve potrebščini, ki jih kmet krvavo potrebuje, in če ni mogoče kak poslanec SLS v Belgradu predlog stavil za znižanje živilskih cen. Jasnosti o tem nam ni dal in nato smo povedali Brodarju in Marčiču, da smo kmetje bili vsikdar v takih slučajih obsipani z obljubami, polnimi dobrot za kmeta, njih izpolnitev je pa do danes še vedno izostala, vsled česar ne moremo več verjeti obljubam in hočemo biti pri lastni materi, v „Samostojni kmetijski stranki“, ne pa v njegovi „Zvezi“.

(Ribnica na Pohorju.) „Kmetijski List“ se nam je zelo priljubil. Z veseljem smo sprejeli vest, da priredi „Samostojna kmetijska stranka“ pri nas shod, ker smo vsi silno želeli, da bi slišali kaj več o res pravi kmečki stranki. Kot previdni ljudje smo se hoteli še natančneje prepričati, kako in kaj. Na shodu smo sledili izvajanjem govornikov z napeto pozornostjo in iz strankinega programa smo spoznali, da imamo res opraviti s čisto kmetijsko stranko, katere namen je, združiti v trdno stranko same kmetovalce in kmetijske strokovnjake. Vodstvo stranke bodi in ostani izključno v rokah tistih, ki tvorijo stranko, to je kmetov in kmetijskih strokovnjakov. Veliki prostori Petrunove gostilne so bili polni in vsak udeleženec shoda (udeleženci so bili z malo izjemo vsi ribniški kmetje) je bil s poročevalcem, ki se je v svoji razpravi dotaknil vseh važnih gospodarsko-političnih vprašanj, vred prepričan, da se bodo rešila ta za vse državno gospodarstvo tako važna vprašanja v prid kmeta, ki tvori nad 80 % vsega jugoslovanskega prebivalstva, le, če bo samostojno organiziran kmet

zahteval svoje pravice po poslancih iz kmečkega stanu. Razšli smo se z željo, da bi prišle ideje za našo Staro Pravdo v vsako hišo našega zelnega Pohorja.

(Sv. Lovrenc na Pohorju.) Tudi med nami je veliko zanimanje za „Samostojno kmetijsko stranko“ kljub temu, da se trudijo razni gospodje z nečednimi in naravnost ogabnimi sredstvi izpodkopavati tla tej stranki z različnimi podlimi podtikjanji, kakor da smo liberalci, štajercijanci, ter — čujte in strmite — celo boljševiski. S tem hočejo poštene kmete odvracati od sodelovanja z nami. Vsled nespornostnega se je vršil shod SKS v Sv. Lovrencu v nedeljo dne 17. avgusta v šoli z zakesnitvijo. Govornik je zborovalcem razložil strankin program ter z ozirom na to, da je bilo navzočih več prejšnjih zagriženih nemškutarških posestnikov, povedal, da za tiste, ki škilijo z enim očesom čez mejo v Nemško Avstrijo, ni prostora med nami, in da naj grede le stradati v Nemško Avstrijo k svojim bratcem. Ako pa postanejo dobri Jugoslovani, jim hočemo stare grehe odpustiti.

(Skocjan.) Kmetje so na tukajšnjem zborovanju dne 17. avgusta odobravajoče pozdravili nastop prvobojnikov za politično osamosvojitve kmeta in ustanovitev kmetu prepotrebne kmečko-stanovske politične „Samostojne kmetijske stranke“. Udeležba je bila zelo velika, razpoloženje med kmeti svečano. Ustanovili smo krajevni odbor. Priglasili so se novi naročniki „Kmetijskega lista“. Kmetje se dobro zavedamo, da „sada je čas“. V tretjič nas kliče glas v boj za Staro Pravdo in odzovemo se mu. Ko bi pustili ta glas brezbrizno iti mimo naš, tedaj gorje kmetu. Še bolj bi ga izkoriščali kot doslej. Zato si je sedaj ustanovil svojo lastno stranko, v kateri bo deloval in katero bo vodil samo kmet. Vsi v našo kmečko armado!

(St. Jakob ob Savi.) V nedeljo dne 17. avgusta t. l. smo tudi v naši občini ustanovili krajevni odbor „Samostojne kmetijske stranke“. Kmetje so se zborovanja udeležili v prav obilnem številu. Tudi iz sosednje občine Dol so prihiteli zavedni Dolčani poslušati naš program. Josip Černe je nam zelo jedrnato razlagal, kakšen pomen ima za nas kmete „Samostojna kmetijska stranka“. Vsi navzočni so bili teh misli, da more le ta stranka resnično kmetu pomagati in nobena druga. Po končanih govornikovih izvajanjih se je veliko število članov vpisalo, narkar se je izvolil krajevni odbor. Vso slavnost tega zborovanja pa so povzdignili trije nasprotniki, med njimi duhovnik profesor Pengov, nepoklicani gostje, pristaši takozvanega slepila „Kmečke zveze“. Vsi trije gostje so bili presenečeni, ko so videli, da je vse navdušeno za našo „Samostojno kmetijsko stranko“. Začeli so se proti jugu umikati. Bili so na vsi črti poraženi.

(Sestanek somišljenikov SKS iz občine Vinj vrh) se je vršil dne 17. avgusta. Na sestanku se je sestavil krajevni odbor SKS in se je poudarjalo potrebo „Samostojne kmetijske stranke“, da bo vendar enkrat tudi kmet sam zamogel nastopati za svoje koristi in da ga ne bo nič več razna gospoda izkoriščala. Klic na boj za Staro Pravdo kmetje dobro razumemo in vemo, da je prišel konec kmečke politične sužnosti. Vojska nas je izučila in sedaj se ne bomo dali več drugim stanovom izkoriščati.

(Golo pri Želmljah.) Pri nas se je vršil dne 24. avgusta sestanek somišljenikov „Samostojne kmetijske stranke“. Zavedni kmetje so prišli od vseh strani. Program stranke nam je lepo razložil strankin načelnik Jakob Kušar. Ustanovili smo krajevni odbor, v katerega so bili izvoljeni tako bivši pristaši ljudske kakor tudi bivši pristaši demokratske stranke. Zavedamo se, da bo kmetu pomagal samo kmet.

(Ljutomer.) Shod, ki je bil sklican za nedeljo dne 24. avgusta v Ljutomer, je bil preslabo obiskan. Naznanjen je bil samo z lepaki, ki pa so bili do dneva, ko se je imel vršiti shod, že vsi potržani. Ne sklicujmo shodov brez podrobne agitacije! Uspeh pa je bil vseeno dosežen. Udeleženci so sestavili odbor ter sklenili sklicati v mesecu oktobru „Tabor murpoljskih kmetov“. Agitacija se je širila še isti dan popoldne ter v ponedeljek in v torek. Ker je bilo ta dva dneva deževno vreme, smo imeli dosti časa za agitacijo po vsem ljutomerskem okraju in ravno tako v Prekmurju. Vršili so se sestanki, sestavljali odbori ter pridobivale najvplivnejše osebe.

(Ponikva ob južni železnici.) Z veseljem sledujemo vrlo in neustrašeno gibanje „Samostojne kmetijske stranke“. Kako je ta naša stanovska stranka potrebna, smo se prepričali tudi iz shoda, ki ga je sklicala na dan 24. avgusta na Ponikvo. Obširni prostori pri Pintarju so bili tako natlačeno polni kmetov in gospodinj iz naše velike župnije, da je moralo na stotine ljudi zunaj hiše poslušati. Zborovalci smo kljub temu, da smo od težavnega dela izmučeni, vztrajali cele tri ure in pozorno sledili izvajanjem kmečkih govornikov. Shodu je predsedoval občinski svetovalec oče Kristan. Med nas so prišli buditelji kmetov: župan Urek in Kene iz daljnega Posavja ter posestnik Drofenik iz Št. Jurja. Govorniki so s priprosto in vsakomur razumljivo besedo utemeljevali potrebo, da se kmetje, kmetijski strokovnjaki in kmečki delavci brez ozira na prejšnjo razcepljenost po različnih političnih strankah sedaj trdno organizirajo v svoji „Samostojni kmetijski stranki“, ki edina bo res v stanu, zastopati kmetijske koristi. Velik del govora je bil posvečen perečim gospodarsko-političnim vprašanjem, kakor nujni ureditvi vrednosti našega denarja (valuti), agrarni reformi, carini, ceni za kmečke pridelke in za kmetijske potrebščine, davčnemu vprašanju, osemurnemu delavniku, podpori za brezposelne i. dr. Zborovalci so posegli živo v razpravo in se izrekli za že znano stališče stranke. Sprejele so se tudi tozadevne resolucije. S posebnim ogorčenjem so zborovalci, brez ozira na to, ali so bili poprej pristaši SLS ali JDS., obsojali nečedne napade na našo stranko in njene vodilne moze v „Slovenskem gospodarju“ in v „Straži“. Iz teh napadov je razvidno, kako hudo boli naše nasprotnike, da bi se kmet samostojno, brez tujestanskih jerobov organiziral. Zborovanju je prisostvoval skoroda ves čas miroljubni in splošno priljubljeni domači č. g. župnik, ki je pozorno sledil vsem izvajanjem in nato stavil obilno vprašanje, na katere so mu kmečki govorniki točno in dostojno odgovorili. Priznal je potrebo, da se kmet samostojno združi ter želel naši stranki po dobljenih pojasnilih najboljši uspeh, ki se naj zrcali v kmečki slogi. List naše stranke je pri nas že prav lepo razširjen, a po tem krasnem shodu upamo, da bo ponosna Ponikva v stanovski samozavesti pokazala svojo polnoletnost s tem, da se bo v kratkem v vsaki kmečki hiši čital „Kmetijski List“, ki se odločno poteguje za kmeta. Izvolil se je tudi krajevni odbor SKS. iz pristašev vseh prejšnjih strank in zavlada je med vsemi veliko veselje, da se neha zmerjati tega ali onega z liberalcem ali klerikalcem.

(Sv. Jakob v Slovenskih goricah.) Dne 24. avgusta je imela „Kmečka zveza“ tukaj pri nas sestanek ter dosegla krasno udeležbo; prav kakor si jo po vsej pravici zasluži. Govorila sta gospoda odvetnik dr. Leskovar in pa urednik Žebot iz Maribora. Ta dva obžalovanja vredna podkupljenca monopolne SKZ. sta seveda našla le še nekaj radovednih kmetov kot poslušalcev, toda pri nas in pa povsod, kjer se je in se še bo predavalo od „Samostojne kmetijske stranke“, bodo ti gospodje pogoreli. Naše ljudstvo namreč dobro ve, da je „Kmečka zveza“ prav zares kmetska zveza, in sicer: ker ti gospodje organizatorji Kmečke zveze, ki so izrecno le odvisni gospodje (niso nobeni kmetje), pridejo na deželo lovit kmete, ki jim (da jih lažje vlove) s svojimi hinavskimi in laskavimi besedami: 1.) zavežejo oči, da ne vidijo, kdo je njih voditelj, 2.) zamašijo ušesa, da ne bi poslušali nobenega drugega kakor samo nje, 3.) zvežejo roke in noge, da se ne morejo braniti, ko jih vlečejo ti gospodje za seboj, 4.) zvežejo tudi jezik, da ne morejo klicati na pomoč, da bi jih drugi osvobodili. Dragi moji! Kdo na svetu naj še potem trdi, da to ni res prava kmetska zaveza? Gospoda dr. Leskovar in Žebot trdita, da so nam mnogo pred in pa med svetovno vojsko pomagali voditelji te zveze. Mogoče mislita s tem, da so po svoji mogočni agitaciji (vse za vero, dom, cesarja) ali pa po agitaciji za rekviriranje, ko so pisali: „Iz usmiljenja do svojega bližnjega dajte in dajte; in se usmilita mestnega ljudstva, ki ne seje in ne žanje, vedoč, da bodo tudi ti voditelji KZ. lažje vztrajali kot branitelji zaledja.“ — Dragi, to je vaša večna zmeta. Svobode solnce zasijalo je v tej krivični vojni nam. Nikdar več vaše — zagrinjalo — ne bode krilo beli dan!

Kmet.

(St. Juri ob južni železnici.) Dne 24. avgusta smo imeli pri nas hudo nevihto s točo, ki je padala okoli pet minut v velikosti lešnikov. Ajda in korusa sta veliko trpeli. Med to strašno nevihto je udarila strela v gospodarsko poslopje bolne kmetice Neže Fidlerjeve v Sv. Rozaliji. Zgorelo je poslopje z vsemi letošnjimi pridelki. Živino so z veliko težavo rešili. Uboga žena je hudo preizkušena. Edinega sina ji je vzela vojna. Sosedje St. Jurčani, pokažite svoje dobro srce za ubogo kmečko mamico ter darujte revi les, pomagajte ji z vošnjami ali kakor pač kdo more. Držimo se te lepe krščanske navade, ki je edino med nami kmeti doma! Priskočimo sosedu, sožupljanu, na pomoč, če ga zadene nesreča! Vsak naj stori, kar mu je mogoče! V imenu nesrečne ženske kličemo vsem, ki bodo revici kakorkoli pomagali, „Bog plačaj!“

(Zdole pri Brežicah.) Dne 24. avgusta se je na shodu, ki so se ga zavedni občani v precejšnjem številu udeležili, ustanovil krajevni odbor „Samostojne kmetijske stranke“ za Zdole pri Brežicah. Veliko število kmetov nas je na Zdolah že zbranih pod zastavo „Samostojne kmetijske stranke“ in upamo tudi, da bo slednji kmetovalec stopil pod naš kmečki prapor in tako dokazal, da je zaveden kmet, ki hoče samostojno na svoji grudi sam gospodariti brez tistih gospodov, ki ga le tedaj vidijo, kadar ga ravno potrebujejo. Zato pa, dragi kmetje, dragi stanovski tovariši, ne odlašajte, pristopite k naši stranki, organizirajte se, ker z združeno močjo bomo zmagali in moramo zmagati, ako se naši sovražniki tudi še tako protivijo. Za stanovske sovražnike moramo pa smatrati vse tiste mase, ki nasprotujejo kmetijskim težnjam, in to so v prvi vrsti mestna gospoda in nje voditelji. Poglejmo malo v Belgrad! Kdo sedi na poslanskih stolcih? Odgovor: Doktor, doktor in zopet doktor! Kdo davke odmerja? Doktor! Kdo carino narekuje? Doktor! Doktor gospodari povsod! Kmet, ali zaupaš doktorju? Mislim, da ne! Ali bo doktor delal za tebe, dragi sotrpin? Ne! On bo v prvi vrsti delal le za sebe in za svoj stan, za kmetovo korist se pa še zmenil ne bo, kaj šele, da bi delal za kmeta. Naj navedem ta-le slučaj: Spomladi so predlagali gospodje doktorji v Narodnem predstavništvu v Belgradu, naj dobi vsak doktor, ki je bil pri vojaki, iz državne blagajne za izboljšanje svoje eksistence 12.000 kron. Koliko tisoč kron je pa za tebe zahteval tak doktorski poslanec, za tebe, ki si moral biti v strelskih jarkih, doma so ti pa siloma vzeli

vole, kravo, voz, seno, slamo in druge pridelke. Hiša ti je razpadala, polje se ti je uničevalo. Tako, ljubi kmet, nam ni treba, da bi kaj dobili. Mi le plačujmo, da bodo gospodje lahko fine cigare kadili. Le tako naprej, potem bo kmalu boben pel: „Prodan, prodan, kmet prodan!“

Gospodarstvo.

(Predavanja o kletarstvu.) Vinarski nadzornik B. Skalický v Novem mestu priredi tekom jeseni v naslednjih krajih predavanja o umnem kletarstvu: Dne 14. septembra ob sedmih v Smihelu pri Novem mestu; dne 21. septembra ob pol osmih v Sv. Križu pri Kostanjevici; dne 28. septembra ob pol osmih v St. Rupertu; dne 5. oktobra ob pol osmih v Trebnjem; dne 12. oktobra ob pol osmih v St. Jerneju; dne 19. oktobra ob osmih na Catežu pri Veliki Loki. Z ozirom na veliko važnost umnega kletarstva za vinogradnike, se priporoča, da se vinogradniki v obilnem številu predavanj udeležujejo.

(Oddaja plemenskih bikov.) Poverjeništvu za kmetijstvo bo razdelilo v torek dne 16. septembra 12 čistokrvnih montafonskih bikov v poprečni starosti 1½ leta potom javne dražbe na pristavi v Goričanah pri Medvodah. Živinorejci se vabijo, da ne zamude ugodne prilike za nakup potrebnih plemenjakov, zlasti iz krajev, kjer bikov primanjkuje in kjer imajo enobarvno sivo živino.

(Fižol,) postavljen v Svico, plačujejo švicarski kupci približno po 1 frank za kilogram.

(Seno) prodajajo kmetje v zasedenem ozemlju in po Benečiji po 12 do 13 lir za 100 kilogramov.

(Na zagrebški borzi) stane 1 dolar 47 K 50 v, 1 francoski frank 5 K 90, 1 nemška marka 2 K 61 v, rumunski lej 2 K 42 v, 1 lira 5 K 2 v, 1 švicarski frank okoli 8 K.

Politične vesti.

(Kaj dela parlament?) Igrajčkanje traja še nadalje. Nekateri listi trdijo, da je pričakovati odstopa sedanje vlade, drugi pa zopet poročajo, da bo morda še prišlo do sporazuma med strankami. Pogajanja z radikali potekajo skoraj ugodno, a vstopu „Jugoslovanskega kluba“ (dr. Korošec) v vlado se menda zlasti protivijo socialni demokratje. Nas ta pogajanja ne brigajo, briga nas samo dejstvo, da se nič ne dela, ko

se gospodje (iz kmetovega žepa plačani) rinejo samo za tem, kdo bo minister in kdo ne.

(Italija povrne zaplenjene ladje.) Pogajajo se, da bi Italija vrnila vse trgovsko brodovje, ki se še nahaja v italijanskih rokah in je last naših paroplovnih družb. Posredovanje je prevzela Amerika.

(Promet med Jugoslavijo in Italijo) — osebni in blagovni — ima urediti posebna komisija, ki je že imenovana.

(Prekmurje) tvori upravno enoto zase in se do končne ureditve samostojno upravlja pod vodstvom civilnega komisarja.

(Italijanske čete) zapuščajo Reko.

(Plovba med Bratislavo in Belgradom) se redno prične s 15. t. m.

(Ljudje iz Arada in Temešvara) se hočejo v velikih množinah izseliti v Jugoslavijo.

Razne vesti.

(Zborovanje za vrnitev ujetnikov) se je vršilo dne 8. septembra v ljubljanskem „Mestnem domu“. Sklicatelj Ivan Struna je v kratkem pojasnil položaj naših vojnih ujetnikov. Sprejela se je resolucija, s katero se pozivljata deželna vlada v Ljubljani in osrednja vlada v Beogradu, naj se takoj in z vso resnostjo poprimeta tega vprašanja, da se reši naše ljudi iz suženjstva. Sestavil se je provizorični odbor. Za kritje stroškov, ki bodo zvezani s to akcijo, so zborovalci prostovoljno zbrali vsoto 542 kron. Na zborovanju sklenjeno nabiranje podpisov naj se izvrši najkasneje do dne 14. septembra potom dopisnic, ki naj se pošljejo na „Odbor Akcije za vrnitev ujetnikov“, Ljubljana 3. Javi naj se: ujetnikovo ime, njegov naslov in naslov domačih. Istotako naj se prostovoljni doneski pošiljajo na zgoraj označeni naslov. Listi se prosijo za ponatis! Ivan Struna, Ivan Vičič, Ignacij Kajzer — vsi v Ljubljani.

(Ponarejeni dvekronski bankovci) krožijo že tudi pri nas. Spoznati jih je na tem, da se serija začne s številko 7.

(Vihar) je v zadnjih dneh po Benečiji tako divjal, da je s polja dvigal ljudi in vozove v zrak kakor listje. Škoda je velika. Podrtih je celo nekaj hiš. Strehe je vihar odnesel. Tudi človeških žrtev je nekaj.

(Mrtvo dete,) zavito v škatlo, je vrgla neka oseba iz vlaka skozi okno dne 31. avgusta med Brežicami in Dobovo. Sodišče stvar zasleduje.

Mali oglasi.

Skrljeve, trioglate plošče za pokrivanje streh, okoli 150 m², ima na prodaj

Josip Novak, Jama, pošta Kranj.

Kmetje!

Ako imate kaj na prodaj, ako hočete kaj kupiti, ali česa iščete, pribečujte v našem listu. Velikost pričujočega poziva stane za „Male oglase“ 12 K, polovica tega prostora 6 K. Najmanjši oglas 4 K. Denar pošiljajte naprej!

Seme kolerabe (bele angleške in plave bulgarske), **zelja** (brunšviškega in ljubljanskega), **ohrovta** (ulmskega „kelj“, zgodnjega), **goriške vrzote**, **ohrovta** (poznega, velikega in dunajskega zgodnjega), **kapusa** (belega, velikega), **rdečega regrata** in **zelenega salatnika**. Vse to seme je pridelok lastnega umnega gojenja. Za pristnost jamčim.

Seme oddajam v množinah od ½ kg naprej.

Ivan Mermolja,

posestnik v Pesnici pri Mariboru.

Kmetice, pozor!

Na ljubljanskem trgu pridejo zaradi nespornosti in nepoznavanja razmer dostikrat kmetice v neprijeten položaj s tržnimi organi. V takih primerih naj se iste obrnejo za posredovanje na naše tajništvo, ki se nahaja v oni veliki hiši za trgov (bivša Mahrova trgovska šola). Dostikrat bi se dali spori rešiti mirnim potom in bi bile naše gospodinje obvarovane nepriilik ter škode.

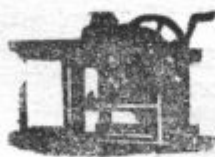
Kdor ima

morda še kaj izišlih števil „Kmetijskega Lista“ ali pa rdečih brošur, pa jih ne potrebuje, ga prosimo, naj jih pošlje našemu uredništvu.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc v Ljubljani na Sv. Petra nasipu št. 7.

Zaloga šivalnih strojev za rodbinsko in obrtno rabo in zaloga njih posameznih delov za vse sisteme. Istotam potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje.

MLATILNICE

za ročni in vrtilni pogon, vratila (gepelne), čistilnice, trijerje, slamoreznice za pogon z roko in s silo, sadne in vinske stiskalnice, sadne mline, brzoparilnice, stiskalnice za seno in druge poljedelske stroje ima vedno v veliki izbiri v zalogi

FRANC HITTI v Ljubljani na Sv. Martina cesti št. 2.

Edina zaloga poljedelskih strojev iz tvornice Umrath & Comp.

„IMPEX“

importna in eksportna družba z o. z. v Ljubljani.

Tvrdka „IMPEX“ se peča z vsemi panogami izvozne in uvozne trgovine, preskrbuje domačo industrijo s potrebnimi surovinami in izvažata industrijske proizvode lastne države. Preskrbuje domači trg s kolonialnim blagom ter prevzema vse trgovske transakcije z inozemstvom.

Kupuje, izdeluje in izvažata vsakovrstne lesne izdelke.

Za časa prehodne dobe pospešuje družba izmenjavo blaga z inozemstvom, da ščiti domačo valuto.

Poslovanje na lastni račun in v komisiji. Podružnice in zastopstva na vseh svetovnih tržiščih.

Primešaj Mastin krmil!

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do žretja, potem se pospešuje redilnost, valed tega težka živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmil enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krmil, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila, pa se ga primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin; ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. Pet zavojev praška Mastin zadostuje za šest mesecev za enega prasiča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja smejo prodajati Mastin vsi trgovci in vsa konsumna društva. Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

v lekarni Trnkóczy v Ljubljani.

Pet zavojev (paketov) Mastina stane 17 K 50 v poštne prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin s prvo pošto na vse kraje sveta.

Alojzij Vodnik

kamenosek
Ljubljana, Kolodvorska ulica
priporoča
marmornate plošče za pohištvo,
nagrobne spomenike
žgano apno.